

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

2 Φεβρουαρίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 430

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 9404 ΕΞ 2026

Έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Μακεδονίας στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2026-2030.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του ν. 5264/2025 «Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις» (Α' 239), και ιδίως της παρ. 9 του άρθρου 6, σε συνδυασμό με το άρθρο 47 αυτού,

β. του άρθρου 123 του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167 και διορθ. σφαλμ. Α' 171 και Α' 189), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 45 του ν. 5240/2025 (Α' 184),

γ. της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133),

δ. του άρθρου 23 του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143),

ε. του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019,

στ. του π.δ. 5/2022 «Οργανισμός του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» (Α' 15) και ιδίως των άρθρων 70 έως 73,

ζ. του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευομένων φορέων» (Α' 130) και ιδίως του άρθρου 3,

η. του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131),

θ. του π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139) και ιδίως της παρ. 1 του άρθρου 1,

ι. του π.δ. 50/2024 «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών» (Α' 129) και ιδίως της παρ. 1 του άρθρου 1.

2. Την υπό στοιχεία Υ21/22.12.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση Αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).

3. Την υπ' αρ. 32/27.11.2025 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) για την προγραμματική περίοδο 2026-2030» (Α' 220).

4. Την υπ' αρ. 212522/5.12.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) προγραμματικής περιόδου 2026-2030» (Β' 6516).

5. Το υπ' αρ. 214389/18.12.2025 έγγραφο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με το οποίο υποβάλλεται προς έγκριση το ΠΠΑ Δυτικής Μακεδονίας στο πλαίσιο του ΕΠΑ 2026-2030.

6. Την υπ' αρ. 3542/12.01.2026 εισήγηση της Γενικής Γραμματέως Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης προς τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την έγκριση του ΠΠΑ Δυτικής Μακεδονίας στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) της προγραμματικής περιόδου 2026-2030.

7. Την υπ' αρ. 4885/13.1.2026 εισήγηση δημοσιονομικών επιπτώσεων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (περ. ε της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014), σύμφωνα με την οποία με την παρούσα απόφαση προκαλείται δαπάνη στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.) του κρατικού προϋπολογισμού ύψους εκατόν δέκα πέντε εκατομμυρίων ευρώ (115.000.000,00 €), η οποία θα καλυφθεί από πιστώσεις που θα εγγραφούν στο εθνικό σκέλος του ΑΠΔΕ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών την περίοδο 2026 έως 2030, ως φορέα που εγγράφονται οι πιστώσεις των Περιφερειών της Ελληνικής Επικράτειας.

8. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρησης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Μακεδονίας

1. Εγκρίνεται το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Μακεδονίας 2026-2030, το οποίο καταρτίστηκε και αξιολογήθηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις, τους όρους και τη διαδικασία της υπ' αρ. 212522/5.12.2025 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) προγραμματικής περιόδου 2026-2030» (Β' 6516) και των παρ. 4 και 6 του άρθρου 123 του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις».

2. Εντός έξι (6) μηνών από την έγκριση του ΠΠΑ υποβάλλεται, αν απαιτείται, η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του προγράμματος, με ευθύνη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και με την επιφύλαξη της τήρησης της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για την εξειδίκευσή του και τυχόν μετέπειτα προσαρμογές του σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 123 του ν. 4635/2019.

3. Το εγκεκριμένο ΠΠΑ Δυτικής Μακεδονίας 2026-2030, το οποίο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΕΠΑ (www.epa.gov.gr) και στον ιστότοπο της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 123 του ν. 4635/2019.

Άρθρο 2

Προϋπολογισμός Προγράμματος

Ο προϋπολογισμός του Προγράμματος για την Προγραμματική Περίοδο 2026-2030 ανέρχεται σε εκατόν δεκαπέντε εκατομμύρια ευρώ (115.000.00,00 €) σύμφωνα με την ΠΥΣ 32/27.11.2025 και κατανέμεται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας.

Άρθρο 3

Υπηρεσία Διαχείρισης

1. Αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής του Προγράμματος Ανάπτυξης, ορίζεται η Δ/νση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης (ΔιΠΑ) της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, η οποία αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 5264/2025.

2. Στην Υπηρεσία Διαχείρισης ανατίθεται η διαχείριση των πόρων του άρθρου 2 της παρούσας.

Άρθρο 4

Παράρτημα

Προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας απόφασης το Παράρτημα που ακολουθεί, το οποίο περιλαμβάνει το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Μακεδονίας 2026-2030.

Παράρτημα

α) Περιγραφή του φορέα κατάρτισης (Θεσμικό πλαίσιο, αποστολή, τομείς παρέμβασης).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί θεσμικό φορέα δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, όπως καθορίστηκε με τον ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»), ο οποίος αναδιοργάνωσε τη διοικητική δομή της χώρας. Στο πλαίσιο του νέου θεσμικού πλαισίου, η Περιφέρεια λειτουργεί ως αυτοτελής διοικητικός οργανισμός με αιρετή διοίκηση, αρμόδια για τον στρατηγικό αναπτυξιακό σχεδιασμό, την άσκηση δημόσιας διοίκησης

σε περιφερειακό επίπεδο και την υλοποίηση των πολιτικών της Πολιτείας. Είναι αυτοδιοικούμενο κατά τόπο νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και αποτελεί ισχυρό αυτοδιοικητικό θεσμό, με πλειάδα αρμοδιοτήτων και αναπτυξιακές ευθύνες, ο οποίος διαμορφώνει πολιτική σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας περιλαμβάνει τους Νομούς Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης και Φλώρινας. Έδρα της Περιφέρειας είναι η Κοζάνη. Κάθε νομός αποτελεί και Περιφερειακή Ενότητα και κάθε πρωτεύουσα νομού είναι έδρα της αντίστοιχης Περιφερειακής Ενότητας.

Η λειτουργία και η εσωτερική της οργάνωση ρυθμίζεται από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, όπως εγκρίθηκε με την απόφαση υπ' αρ. 6405/2022 (Β' 563). Στον Ο.Ε.Υ. αποτυπώνονται οι υπηρεσιακές δομές, οι οργανικές μονάδες και οι αρμοδιότητες κάθε τμήματος, ενώ παράλληλα προσδιορίζεται το Όραμα της Περιφέρειας, το οποίο εστιάζει στη μετάβαση σε ένα σύγχρονο μοντέλο διοίκησης, ικανό να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις και να λειτουργήσει ως εργαλείο ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής. Το όραμα αυτό αποσκοπεί στη δημιουργία μιας Περιφέρειας που θα υπηρετεί αποτελεσματικά τον πολίτη, θα ενισχύει την τοπική κοινωνία και θα προάγει την αειφόρο ανάπτυξη.

Η αποστολή της Περιφέρειας, όπως ορίζεται από το θεσμικό πλαίσιο του «Καλλικράτη»¹ και τον Ο.Ε.Υ., είναι ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός και η υλοποίηση πολιτικών σε περιφερειακό επίπεδο, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών. Η προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της Δυτικής Μακεδονίας, η ενίσχυση της συνοχής και η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών αποτελούν ζητούμενο.

Οι βασικοί τομείς παρέμβασης περιλαμβάνουν:

- Σχεδιασμό και υλοποίηση αναπτυξιακών πολιτικών
- Διαχείριση περιβάλλοντος, ενέργειας και φυσικών πόρων
- Ανάπτυξη υποδομών, χωρικό σχεδιασμό και μεταφορές
- Κοινωνική προστασία και υγεία
- Παιδεία, επαγγελματική κατάρτιση και πολιτισμό
- Ενίσχυση επιχειρηματικότητας και καινοτομίας

Με βάση τα παραπάνω, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δρα ως επιτελικός θεσμός περιφερειακής ανάπτυξης, με ουσιαστικό ρόλο στον δημόσιο σχεδιασμό και στην παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες, ενώ το Όραμα του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Β' 563/2022) ενισχύει τον στρατηγικό της προσανατολισμό προς μια διοίκηση σύγχρονη, αποτελεσματική και προσανατολισμένη στις ανάγκες της κοινωνίας.

β) Μεθοδολογία κατάρτισης ΠΠΑ

Η διαδικασία σχεδιασμού του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Μακεδονίας βασίστηκε σε συντονισμένες ενέργειες συνεργασίας με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και σε ευρεία διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς. Οι βασικές ενέργειες περιλαμβάνουν:

1. Ενημέρωση και προετοιμασία
  - Συμμετοχή στελεχών της Υπηρεσίας Διαχείρισης σε ενημερωτικές ημερίδες και τηλεδιασκέψεις για το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ) και τις διαδικασίες κατάρτισης των ΤΠΑ/ΠΠΑ.
  - Λήψη οδηγιών και εγκυκλίων για τον προγραμματισμό δαπανών και την κατάρτιση του ΠΠΑ.
2. Συλλογή στρατηγικών δεδομένων
  - Αποστολή συμπληρωμένου ερωτηματολογίου στρατηγικής (εντύπου σχεδιασμού) προς το Υπουργείο, με ανάλυση αναγκών, προκλήσεων και προτάσεων.
  - Καταγραφή προβλημάτων και αναπτυξιακών στόχων της Περιφέρειας για την περίοδο 2026-2030.
3. Διαβούλευση με τοπικούς φορείς
  - Συνεργασία της Περιφερειακής Αρχής με αρμόδιους φορείς που δραστηριοποιούνται στην ΠΔΜ για καθορισμό προτεραιοτήτων και συγκέντρωση προτάσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη της στρατηγικής της Περιφέρειας
  - Επικοινωνία των στελεχών της Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΥΔ) με τα αντίστοιχα στελέχη των φορέων για συγκέντρωση δεδομένων και αξιολόγηση προτάσεων.
4. Αξιοποίηση εμπειρίας προηγούμενου ΠΠΑ για εντοπισμό πάγιων/επαναλαμβανόμενων δράσεων.

γ) Υφιστάμενη κατάσταση Τομέα/Περιφέρειας (σε σχέση με τους αναπτυξιακούς στόχους)

Αναφέρεται συνοπτικά ως προς τους αναπτυξιακούς στόχους του ΕΠΑ ανάλυση SWOT (των δυνατοτήτων, των απειλών, των ευκαιριών και των αδυναμιών) για την Περιφέρεια:

¹ όπως περιγράφεται στο άρθρο 3 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87)

Αναπτυξιακός Στόχος ΠΠΑ: Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη

<p>Δυνατά Σημεία (Strengths):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υψηλή παραγωγική ικανότητα - Γεωγραφική θέση περιφέρειας – κομβικό σημείο (εγγύτητα σε Θεσσαλονίκη, Ήπειρο και Δυτικά Βαλκάνια - Βασικές υποδομές εκπαίδευσης και λειτουργία ΠΔΜ. - Αναβαθμισμένες δομές υγείας και κοινωνικής φροντίδας. - Εξειδίκευση ανθρώπινου δυναμικού σε ενέργεια, γουνοποιία, απορρίμματα. - Υφιστάμενες δομές κοινωνικής ένταξης (Κέντρα Κοινότητας, ΚΗΦΗ κ.λπ.). 	<p>Αδύναμα Σημεία (Weaknesses):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υποστελεχωμένες και υποχρηματοδοτούμενες εκπαιδευτικές και υγειονομικές δομές. - Ανεπαρκές περιφερειακό σύστημα υγείας και κοινωνικής μέριμνας. - Υψηλή και μακροχρόνια ανεργία, χαμηλή επιχειρηματικότητα και δεξιότητες. - Αυξανόμενος κοινωνικός αποκλεισμός και περιορισμένες υποδομές πρόνοιας.
<p>Ευκαιρίες (Opportunities):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διαθέσιμοι πόροι ΕΠΑ, - Αξιοποίηση πόρων ΕΣΠΑ και Δίκαιης Μετάβασης για εκπαίδευση-υγεία-πρόνοια. - Ανάπτυξη κοινωνικής οικονομίας και νέων υπηρεσιών μέριμνας. - Προγράμματα κατάρτισης, δια βίου μάθησης και πιστοποίησης δεξιοτήτων. - Αξιοποίηση ΤΠΕ για απασχόληση, κατάρτιση και κοινωνική ένταξη. - Στήριξη απασχόλησης ευάλωτων ομάδων 	<p>Απειλές (Threats):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δημογραφική συρρίκνωση - Υψηλά ποσοστά ανεργίας - Ταχεία -αναγκαστική αλλαγή παραγωγικού μοντέλου - brain drain - Συνεχιζόμενη υποχρηματοδότηση σε εκπαίδευση, υγεία και κοινωνική φροντίδα. - Δυσλειτουργίες δομών υγείας λόγω ελλείψεων προσωπικού και αυξημένης ζήτησης. - Ενίσχυση κοινωνικού αποκλεισμού και πολλαπλών διακρίσεων ευάλωτων ομάδων.

Ειδικοί στόχοι

- Ενίσχυση του Κοινωνικού Κράτους
  - Υγεία
  - Παιδεία
  - Αθλητισμός
- Άξονες Προτεραιότητας

1.6	Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση βρεφονηπιακών-παιδικών σταθμών και της προσχολικής αγωγής/προσχολικής αγωγής, στήριξη τρίτης ηλικίας κ.α.)
1.7	Ενίσχυση της εδαφικής συνοχής (νησιωτικότητα, ορεινότητα, αγροτικές περιοχές)
1.8	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Υγείας
1.9	Προστασία της Δημόσιας Υγείας
1.10	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Εκπαίδευσης
1.11	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Κατάρτισης και δια βίου μάθησης
1.12	Ενίσχυση και αναβάθμιση του Αθλητισμού

Αναπτυξιακός Στόχος ΠΠΑ: Ανάπτυξη Υποδομών και Μεταφορών

<p>Δυνατά Σημεία (Strengths):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Λειτουργία της Εγνατίας Οδού - Εύκολη πρόσβαση στη Δυτική Μακεδονία. - Λειτουργία αστικών και υπεραστικών ΚΤΕΛ. - Στρατηγική θέση ως προς τους οδικούς - αναπτυξιακούς άξονες και τα διευρωπαϊκά δίκτυα (Εγνατία Οδός). - Ιδιαίτερη γεωπολιτική θέση στα Νοτιοδυτικά Βαλκάνια. - Τεχνογνωσία Πανεπιστημίου σε θέματα ηλεκτροκινητικότητας	<p>Αδύναμα Σημεία (Weaknesses):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ανεπαρκής οδική σύνδεση με Κεντρική και Νότια Ελλάδα. - Μειωμένη σιδηροδρομική διασύνδεση με τη χώρα. - Περιορισμένες αεροπορικές συνδέσεις. - Χαμηλής ποιότητας οδικό δίκτυο σε ορεινούς οικισμούς. - Απουσία διαμετακομιστικών και εμπορευματικών κέντρων. - Έλλιπής ευρυζωνικότητα ειδικά σε μη αστικές περιοχές. - Μη ολοκληρωμένα/ εφαρμοσμένα ΣΒΑΚ στα αστικά κέντρα. - Περιορισμένη χρήση συστημάτων ευφών μεταφορών. - Έλλειψη περιφερειακού φορέα στρατηγικού σχεδιασμού μεταφορών.
<p>Ευκαιρίες (Opportunities):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διαθέσιμοι πόροι ΕΠΑ - ΠΔΜ ως βασικό κέντρο διασύνδεσης με την υπόλοιπη χώρα και την Ευρώπη μέσω μεταφορικών αξόνων. - Κατασκευή βασικών κάθετων αξόνων και κρίσιμων οδικών συνδέσεων (Α27, Φλώρινα-Πισοδέρι-Πρέσπες, Φλώρινα-Νυμφαίο, σύνδεση ΠΑΘΕ-ΠΔΜ, σήραγγα Κλεισούρας, παράκαμψη Κοζάνης). - Νέες συνδέσεις για βελτίωση δικής προσπελασιμότητας σε περιοχές οικονομικού ενδιαφέροντος και αναβάθμιση ενδοπεριφερειακού δικτύου. - Αναβάθμιση των δύο αεροδρομίων με στόχευση στον τουρισμό και τους πόλους ανάπτυξης, λαμβάνοντας υπόψη την επίδραση της Εγνατίας στις χρονο-αποστάσεις. - Επέκταση και αναβάθμιση σιδηροδρομικού δικτύου για ανάπτυξη συνδυασμένων/ πολύτροπων μεταφορών και καλύτερη προσπελασιμότητα. - Εφαρμογή συστημάτων ηλεκτροκίνησης και έξυπνων πόλεων στις μετακινήσεις. - Κατάρτιση στρατηγικού σχεδίου μεταφορών για τη Δυτική Μακεδονία. - Υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και καινοτομίας στις μεταφορές και στις υποδομές, με έμφαση στην ασφάλεια και την περιβαλλοντική προστασία.	<p>Απειλές (Threats):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Περιορισμένοι χρηματοδοτικοί πόροι για υλοποίηση επενδύσεων σε υποδομές μεταφορών στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο με εστίαση σε διευρωπαϊκά δίκτυα, πολύτροπες μεταφορές. - Αδυναμία ανάπτυξης συστημάτων μεταφορών φιλικών προς το περιβάλλον

Ειδικό στόχοι

- Ανάπτυξη Δικτύων και Μεταφορών
- Βελτίωση Δικτύων και Μεταφορών
- Εκσυγχρονισμός Δικτύων και Μεταφορών με έμφαση στο οδικό δίκτυο

Άξονες Προτεραιότητας

2.3	Οδικές υποδομές
2.4	Υποδομές αερομεταφορών
2.5	Υδατοδρόμια
2.6	Οδική ασφάλεια
2.7	Πολυτροπική και αστική κινητικότητα

Αναπτυξιακός Στόχος ΠΠΑ: Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης

<p>Δυνατά Σημεία (Strengths):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Μικρή Επικινδυνότητα Δασικών Πυρκαγιών, η οποία όμως βαίνει αυξανόμενη λόγω κλιματικής αλλαγής και ανθρωπίνων δραστηριοτήτων - Ύπαρξη και ορθή λειτουργία υποδομών αντιπλημμυρικής προστασίας 	<p>Αδύναμα Σημεία (Weaknesses):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Προβλήματα αντιμετώπισης λόγω παγετού/χιονιού κατά τη χειμερινή περίοδο - Έλλειψη συστημάτων παρακολούθησης και έγκαιρης προειδοποίησης
<p>Ευκαιρίες (Opportunities):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διαθέσιμοι πόροι ΕΠΑ - Πρόγραμμα ΑΙΓΣ - Κλιματική αλλαγή και περιβάλλον: Αντιπλημμυρικά έργα, δασοπροστασία, επενδύσεις προσαρμογής και περιορισμός αέριας ρύπανσης. - Υδάτινοι πόροι: Κάλυψη πληθυσμού με πόσιμο νερό και προστασία πηγών. - Βιοποικιλότητα και δασικός πλούτος: Προστασία οικοσυστημάτων, διαχειριστικές μελέτες, ανάπτυξη δασικού τομέα. - Ευρωπαϊκά προγράμματα/ χρηματοδοτήσεις: Επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό, οχήματα έργου και συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης. - Ψηφιακές τεχνολογίες: Εφαρμογή συστημάτων GIS, drones και IoT για πρόληψη και διαχείριση καταστροφών. - Διασυνοριακή συνεργασία: Προγράμματα με γειτονικές χώρες για κοινή αντιμετώπιση κινδύνων (πυρκαγιές, πλημμύρες). - Εκπαίδευση και κατάρτιση: Συνεργασία με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα για ανάπτυξη δεξιοτήτων και καινοτόμων λύσεων. Λειτουργία Σχολής Πυροσβεστών σε Πτολεμαΐδα και Τσοτύλι. Τεχνογνωσία στον τομέα των ΑΠΕ και αυξημένη - Κλιματική προσαρμογή: Χρηματοδότηση έργων που ενισχύουν την ανθεκτικότητα απέναντι στην κλιματική αλλαγή. 	<p>Απειλές (Threats):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πολύπλοκο, πολύ-συμμετοχικό και πολύ-επίπεδο σύστημα διακυβέρνησης της μετάβασης - Κλιματική αλλαγή: Αύξηση των δυσμενών επιπτώσεων, εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής στο φυσικό περιβάλλον και στο κοινωνικοοικονομικό σύστημα της ΠΔΜ (αύξηση θερμοκρασίας, ξηρασία, ακραία καιρικά φαινόμενα, υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα, του εδάφους και των νερών). - Η μη αποτελεσματική αντιμετώπιση της λαθροϋλοτομίας και λαθροθηρίας στις ορεινές περιοχές λόγω και της ενεργειακής φτώχειας.

Ειδικοί στόχοι

- Ενίσχυση της αντιπλημμυρικής προστασίας
- Βελτίωση συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης
- Ανάπτυξη υποδομών αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών
- Προστασία από δασικές πυρκαγιές
- Ενίσχυση ετοιμότητας και ανταπόκρισης σε κρίσεις
- Προσαρμογή υποδομών στην κλιματική αλλαγή.

Άξονες Προτεραιότητας

3.1	Καθαρισμός, συντήρηση ρεμάτων, ποταμών κ.λπ.
3.2	Αύξηση ανθεκτικότητας κρίσιμων υποδομών και υπηρεσιών σε φυσικές καταστροφές
3.3	Ενίσχυση της πρόληψης, ετοιμότητας και έγκαιρης ανταπόκρισης μέσω συντονισμένων μηχανισμών και τεχνολογικών εργαλείων

3.4	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
3.5	Κρατική Αρωγή
3.6	Αποκατάσταση υποδομών από φυσικές καταστροφές
3.7	Ολοκληρωμένος σχεδιασμός και προσαρμογή στη νέα κλιματική πραγματικότητα

Αναπτυξιακός Στόχος ΠΠΑ: Καινοτομία, Εξωστρέφεια και Ανταγωνιστικότητα

<p>Δυνατά Σημεία (Strengths):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Υλοποίηση δράσεων προστασίας και ανάδειξης ιστορικών πολιτιστικών μνημείων και υποδομών με στόχο την τουριστική ανάπτυξη. - Φυσικό περιβάλλον πλούσιο σε χλωρίδα και πανίδα και μεγάλο δυναμικό επιφανειακών υδάτων με προστατευόμενες και φυσικού κάλλους περιοχές που έχουν ενταχθεί στο Δίκτυο Natura 2000. - Υλοποίηση δράσεων αστικής / αγροτικής ανάπτυξης σχετικά με την αισθητική αναβάθμιση των αστικών – ημιαστικών κέντρων, τις μεταφορικές και κοινωνικές υποδομές, τη διαφύλαξη και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. - Εμπειρία στην υλοποίηση διαπεριφερειακών και διασυνοριακών έργων και δράσεων - Τεχνογνωσία Πανεπιστημίου σε θέματα καινοτομίας - Επενδύσεις σε έρευνα και καινοτομία: Δημιουργία δομών στήριξης ανταγωνιστικότητας και RIS Δυτικής Μακεδονίας - Συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις και δίκτυα και Συνεργασίες με διεθνείς φορείς 	<p>Αδύναμα Σημεία (Weaknesses):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Περιορισμένη επιχειρηματική κουλτούρα και κουλτούρα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας. - Εξάρτηση από παραδοσιακούς κλάδους: μετάβαση από λιγνιτική οικονομία σε νέα παραγωγικά μοντέλα. - Μικρό μέγεθος επιχειρήσεων: Οι περισσότερες είναι πολύ μικρές ή μικρομεσαίες, με περιορισμένη δυνατότητα διεθνούς επέκτασης. - Ανεπαρκής διασύνδεση έρευνας–επιχειρήσεων. - Ανεπαρκής προβολή και έλλειψη ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος που να αναδεικνύει ιστορία, φύση και τοπικά προϊόντα. - Απουσία ισχυρού και αναγνωρίσιμου περιφερειακού brand name. - Ελλείψεις σε ευρυζωνικά δίκτυα και ψηφιακές υπηρεσίες στις ορεινές/απομακρυσμένες περιοχές. - Έλλειψη ειδικών σχεδίων για αγροτικές και παραγωγικές δραστηριότητες. - Αναξιοποίητα αποθέματα φυσικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού που δεν εντάσσονται επαρκώς στην παραγωγική εξειδίκευση. - Αποσπασματικές προσπάθειες εξωστρέφειας και χαμηλή συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων. - Ελάχιστη έως μηδενική διασύνδεση σε δίκτυα για κοινή προώθηση προϊόντων και τουρισμού.
<p>Ευκαιρίες (Opportunities):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Τουρισμός ποιότητας: Αυξανόμενη ζήτηση για εμπειρίες που συνδυάζουν φυσικό περιβάλλον, τοπική παραγωγή και πολιτισμό. - Ανάδειξη πολιτιστικού και φυσικού πλούτου: Δημιουργία ολοκληρωμένου τουριστικού προϊόντος με εργαλεία DMO/DMS και σύνδεση με τοπικά προϊόντα. - Αποκατάσταση και αξιοποίηση πρώην βιομηχανικών και λιγνιτικών εκτάσεων, με έμφαση στη βιομηχανική κληρονομιά. - Αστική ανάπτυξη: Δράσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο για βιώσιμες πόλεις και χωρικές ενότητες. - Συνεργασίες ΜμΕ: Καινοτόμες μορφές δικτύωσης και ολοκλήρωση υποδομών/ΤΠΕ για ενίσχυση ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας. - Αγροτική παραγωγή: Ενίσχυση βιολογικής γεωργίας και συστημάτων ποιότητας τροφίμων. - Διαπεριφερειακά δίκτυα: Συμμετοχή σε συνεργασίες για ανάπτυξη τουρισμού σε ευρύτερο γεωγραφικό πλαίσιο. - Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη: Σχεδιασμός και εφαρμογή ΒΑΑ, ΟΧΕ, ΤΑΠΤΟΚ με έμφαση στη μεταλιγνιτική μετάβαση. 	<p>Απειλές (Threats):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Περαιτέρω υποβάθμιση εδαφών και αλλοίωση του ανάγλυφου με αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής ποιοτικών εξαγωγίμων γεωργικών προϊόντων. - Εκτενής παγκοσμιοποίηση του εμπορίου που κλονίζει σοβαρά την ανταγωνιστικότητα και βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των αγροδιατροφικών προϊόντων στην ΠΔΜ. - Καθυστέρηση στην επικοινωνιακή προσαρμογή του προφίλ της ΠΔΜ σε «πράσινη» περιφέρεια που αξιοποιεί τις ΑΠΕ, τις λίμνες και τα ποιοτικά της αγροδιατροφικά της προϊόντα. - Αυτοδιοικητικό προσωπικό ολιγάριθμο και εστιασμένο στις καθημερινές ανάγκες των υπηρεσιών του, αδύναμο να υποστηρίξει συνεργατικές ευρωπαϊκές δράσεις.

Ειδικοί στόχοι

- Έρευνα
- Βιομηχανία
- Καινοτομία
- Επιχειρηματικότητα
- Πολιτισμός
- Τουρισμός
- Αγροδιατροφικός Τομέας

μέσω ενίσχυσης δημοσίων φορέων για βελτίωση υποδομών, υλοποίηση δράσεων έρευνας και συνεργασίας με επιχειρήσεις.

Άξονες Προτεραιότητας

4.1	Ενίσχυση έρευνας και Καινοτομίας
4.3	Ενίσχυση της Βιομηχανίας και Προώθηση της επιχειρηματικότητας
4.6	Ενίσχυση της διασύνδεσης έρευνας και επιχειρηματικότητας
4.8	Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού
4.9	Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος
4.10	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
4.11	Προώθηση του τουρισμού
4.12	Προώθηση και ενίσχυση αγροδιατροφικού τομέα

Αναπτυξιακός Στόχος ΠΠΑ: Ψηφιακός Μετασχηματισμός

<p>Δυνατά Σημεία (Strengths):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διαθεσιμότητα σημαντικών χρηματοδοτικών εργαλείων (ΕΣΠΑ, ΔΑΜ) για έργα ψηφιακής ανάπτυξης όπως δίκτυα ευρυζωνικότητας, έξυπνες πόλεις και ηλεκτρονικές υπηρεσίες προς πολίτες και επιχειρήσεις - Αναβαθμισμένο επίπεδο ψηφιοποίησης της κεντρικής δημόσιας διοίκησης που διευκολύνει την υιοθέτηση αντίστοιχων λύσεων από τους φορείς. - Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας με τμήματα πληροφορικής και μηχανικών ως βασικός πυλώνας στήριξης δράσεων ανάπτυξης λογισμικού και κατάρτισης - Σύνδεση υπάρχουσας εμπειρίας από μεγάλα ενεργειακά έργα με data analytics και έξυπνες τεχνολογίες. - Αφύπνιση και ενεργοποίηση θεσμικών φορέων λόγω της μεταλιγνιτικής μετάβασης, γεγονός που δημιουργεί πρόσφορο έδαφος για καινοτομία και ψηφιακές λύσεις	<p>Αδύναμα Σημεία (Weaknesses):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Περιορισμένη διαλειτουργικότητα συστημάτων. - Μικρός αριθμός επενδύσεων σε ευρυζωνικές υποδομές νέας γενιάς, κέντρα δεδομένων, υπολογιστικό νέφος και τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης. - Ανεπαρκείς τηλεπικοινωνιακές υποδομές σε ορεινές και αγροτικές περιοχές, με χαμηλές ταχύτητες και περιορισμένη πρόσβαση σε FTTH. - Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εμφανίζουν χαμηλή ψηφιακή ωριμότητα, με περιορισμένη χρήση συστημάτων ERP, CRM, ηλεκτρονικού εμπορίου και cloud. - Έλλειψη εξειδικευμένων στελεχών στον τομέα ΤΠΕ και τάση φυγής νέων επιστημόνων προς μεγάλα αστικά κέντρα ή το εξωτερικό. - Περιορισμένη κουλτούρα καινοτομίας σε δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς
--	--

<p>Ευκαιρίες (Opportunities):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διαθέσιμοι πόροι ΕΠΑ - Υφιστάμενες χρηματοδοτήσεις για: ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών (5G, FTTH, WiFi, smart cities), - ψηφιοποίηση επιχειρήσεων (e-λιανικό, ψηφιακά εργαλεία ΜΜΕ), δημιουργία data centers και cloud υποδομών. - Η μετάβαση δημιουργεί νέα οικοσυστήματα καινοτομίας (hubs για ενέργεια, αποθήκευση, πράσινες τεχνολογίες). - Ευκαιρίες ανάπτυξης έξυπνων εφαρμογών σε αγροδιατροφή, ενέργεια, μεταφορές και τουρισμό. - Συνεργασία με πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα για κατάρτιση και ανάπτυξη τεχνολογικών λύσεων (AI, IoT, big data). - Ψηφιακή ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος μέσω προβολής, έξυπνης διαχείρισης και ψηφιακών ξεναγήσεων. 	<p>Απειλές (Threats):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Η δημογραφική μείωση και η μετανάστευση νέων περιορίζουν τη διαθεσιμότητα εξειδικευμένων στελεχών IT. - Πιθανές καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων ΣΔΑΜ και ΕΣΠΑ μπορεί να αναστείλουν την ανάπτυξη υποδομών νέας γενιάς. - Ανισότητες στις ψηφιακές δεξιότητες των πολιτών ενέχουν τον κίνδυνο αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων. - Αργή υιοθέτηση ψηφιακών εργαλείων από τις ΜΜΕ λόγω κόστους, κουλτούρας ή έλλειψης τεχνογνωσίας. - Εξάρτηση από εξωτερικούς τεχνολογικούς παρόχους χωρίς ανάπτυξη τοπικής προστιθέμενης αξίας.
---	---

Ειδικοί στόχοι

- Ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης
- Ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών

Άξονες Προτεραιότητας

5.1	Ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση διαδικασιών
5.2	Αναβάθμιση ψηφιακών υποδομών και ΤΠΕ
5.3	Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών

Αναπτυξιακός Στόχος ΠΠΑ: Πράσινη Ανάπτυξη και Πράσινος Μετασχηματισμός

<p>Δυνατά Σημεία (Strengths):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Εγκατεστημένη τεχνογνωσία στον ενεργειακό τομέα (ΔΕΗ, τεχνικές/μελετητικές επιχειρήσεις). - Ισχυρή επιστημονική γνώση στο Πανεπιστήμιο ΠΔΜ και ενεργή παρουσία του ΕΚΕΤΑ. - Υφιστάμενα δίκτυα τηλεθέρμανσης και ανεπτυγμένα ηλεκτρικά δίκτυα. - Πιλοτικές μονάδες βιομάζας και εκτεταμένες ενεργειακές αναβαθμίσεις σε δημόσια κτίρια. - Μοναδική βιοποικιλότητα και πλούσιο φυσικό περιβάλλον με σημαντικό δασικό πλούτο. - Οργανωμένες υποδομές διαχείρισης απορριμμάτων (ΟΣΔΑ, ΣΔΙΤ) και εξειδικευμένη γνώση στη ΔΙΑΔΥΜΑ. - Αυξημένη περιβαλλοντική συνείδηση λόγω της μακροχρόνιας εξορυκτικής δραστηριότητας 	<p>Αδύναμα Σημεία (Weaknesses):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Απουσία ολοκληρωμένου σχεδίου μετάβασης για τη μεταλιγνιτική περίοδο και για τη χρήση αποκατεστημένων εδαφών. - Έλλειψη συνολικού σχεδίου πρόληψης φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων και ανεπαρκής στελέχωση υπηρεσιών περιβάλλοντος. - Ρύπανση υδάτων, εδαφών και υγροτόπων από αγροτικές και βιομηχανικές δραστηριότητες. - Ανεπαρκείς υποδομές λυμάτων σε οικισμούς κοντά σε ευαίσθητους αποδέκτες. - Καθυστερήσεις σε έργα διαχείρισης υδάτων, ελλείψεις τηλεμετρίας και καθυστερήσεις σε παρεμβάσεις στις λίμνες της ΠΔΜ. - Αδυναμία φορέων διαχείρισης βιοποικιλότητας λόγω ανεπαρκούς χρηματοδότησης και έλλειψη σύνδεσης οικοσυστημάτων με την ταυτότητα της Περιφέρειας. - Μη αξιοποίηση της βιομάζας λόγω απουσίας μοντέλου διαχείρισης αγροτικής/δασικής ύλης. - Ανεπαρκής κουλτούρα κυκλικής οικονομίας στις τοπικές επιχειρήσεις.
--	--

<p>Ευκαιρίες (Opportunities):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διαθέσιμοι πόροι ΕΠΑ - Χρηματοδοτικά εργαλεία και στήριξη επιχειρήσεων: Ειδικός Λογαριασμός Δίκαιης Μετάβασης, προγράμματα «Εξοικονομώ», χρηματοδότηση ΑΠΕ και καθαρών τεχνολογιών. - Ενεργειακή μετάβαση και ΑΠΕ: Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών, έξυπνων δικτύων, υδρογόνου, αεριοδότησης και ενεργειακών κοινοτήτων. - Πρωτογενής τομέας και βιομάζα: Αξιοποίηση τοπικής βιομάζας, ενεργειακές καλλιέργειες και καινοτόμες γεωργικές/κτηνοτροφικές πρακτικές. - Κλιματική αλλαγή και περιβάλλον: Αντιπλημμυρικά έργα, δασοπροστασία, επενδύσεις προσαρμογής και περιορισμός αέριας ρύπανσης. - Διαχείριση αποβλήτων και κυκλική οικονομία: Επεξεργασία λυμάτων, ανακύκλωση, αξιοποίηση δευτερογενών υλικών και νέες θέσεις εργασίας. - Υδάτινοι πόροι: Κάλυψη πληθυσμού με πόσιμο νερό και προστασία πηγών. - Βιοποικιλότητα και δασικός πλούτος: Προστασία οικοσυστημάτων, διαχειριστικές μελέτες, ανάπτυξη δασικού τομέα. - Αστική αναγέννηση: ΕΣΣΒΑΑ και ΣΒΑΚ για βιώσιμες πόλεις και πράσινες υποδομές. 	<p>Απειλές (Threats):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πολύπλοκο, πολύ-συμμετοχικό και πολύ-επίπεδο σύστημα διακυβέρνησης της μετάβασης - Αβεβαιότητα για την ομαλή λειτουργία και βιωσιμότητα των τηλεθερμάνσεων στη μεταλιγνιτική εποχή. - Έλλειψη τεχνογνωσίας στην υλοποίηση έργων με τη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων και δανείων. - Έλλειψη νέου επιστημονικού δυναμικού που θα συμμετάσχει στις δράσεις της μεταλιγνιτικής, λόγω brain drain. - Κλιματική αλλαγή: Αύξηση των δυσμενών επιπτώσεων, εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής στο φυσικό περιβάλλον και στο κοινωνικοοικονομικό σύστημα της ΠΔΜ (αύξηση θερμοκρασίας, ξηρασία, ακραία καιρικά φαινόμενα, υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα, του εδάφους και των νερών). - Η μη αποτελεσματική αντιμετώπιση της λαθροϋλοτομίας και λαθροθηρίας στις ορεινές περιοχές λόγω και της ενεργειακής φτώχειας. - Διαχείριση απορριμμάτων - Διαχείριση λυμάτων: Υποβάθμιση της ποιότητας των επιφανειακών και υπογείων υδάτων λόγω της νιτρορύπανσης (ανορθολογική χρήση λιπασμάτων) και της απουσίας ΕΕΛ σε μικρούς οικισμούς. - Διαχείριση υδάτων: Η περαιτέρω εξάντληση των υπόγειων υδροφορέων. - Διαχείριση βιοποικιλότητας: Μειωμένη εστίαση σε δράσεις βιοποικιλότητας λόγω εστίασης σε άλλες που αφορούν στις επιπτώσεις της μετάβασης. - Αστική αναγέννηση: Καθυστέρηση στην εφαρμογή των ΕΣΣΒΑΑ και ΣΒΑΚ των αστικών κέντρων.
---	--

Ειδικοί στόχοι

- Προώθηση βιώσιμης ανάπτυξης

- Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μέσω καθαρής ενέργειας και εξοικονόμησης πόρων

- Ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή μέσω ορθής διαχείρισης ενέργειας, νερού και αποβλήτων

Άξονες Προτεραιότητας

6.1	Επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης και αξιοποίησης Α.Π.Ε
6.2	Προώθηση της κυκλικής οικονομίας
6.3	Προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
6.4	Διαχείριση υδάτινων πόρων (φράγματα, λιμνοδεξαμενές, αρδευτικά δίκτυα κ.α.)
6.5	Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων
6.6	Υδρευση (πόσιμο νερό)
6.7	Πράσινες πόλεις (αστικές αναπλάσεις, εκσυγχρονισμός στόλου αστικών μεταφορών, κτίρια κ.λπ.)

Αναπτυξιακός Στόχος ΠΠΑ: Διοικητική Υποστήριξη

<p>Δυνατά Σημεία (Strengths):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διοικητική και οργανωτική ικανότητα εκ μέρους των υπηρεσιών της ΠΔΜ - Ισχυρή επιστημονική γνώση στο Πανεπιστήμιο ΠΔΜ και ενεργή παρουσία του ΕΚΕΤΑ. 	<p>Αδύναμα Σημεία (Weaknesses):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Απουσία ολοκληρωμένου πλαισίου διακυβέρνησης - Έλλειψη διαλειτουργικότητας συστημάτων ΤΠΕ - Ανεπαρκής στελέχωση υπηρεσιών - Αδυναμία φορέων διαχείρισης πολυπαραγοντικών προκλήσεων
<p>Ευκαιρίες (Opportunities):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Διαθέσιμοι πόροι ΕΠΑ - Χρηματοδοτικά εργαλεία και στήριξη επιχειρήσεων: Ειδικός Λογαριασμός Δίκαιης Μετάβασης, χρηματοδότηση ΑΠΕ και καθαρών τεχνολογιών. - Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών υποστήριξης φορέων - Ενδυνάμωση διοικητικής ικανότητας κατά την άσκηση καθηκόντων - Εκπαίδευση και ενημέρωση των υπαλλήλων των Υπηρεσιών ΠΔΜ - Βελτίωση μηχανισμών παρακολούθησης και αξιολόγησης - Παροχή τεχνικής και εξειδικευμένης αρωγής (τεχνικοί σύμβουλοι, πιστοποιήσεις κ.α.) 	<p>Απειλές (Threats):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πολύπλοκο, πολύ-συμμετοχικό και πολύ-επίπεδο σύστημα διακυβέρνησης της μετάβασης - Έλλειψη τεχνογνωσίας στην υλοποίηση έργων

Ειδικοί στόχοι

- Ενδυνάμωση της διοικητικής και οργανωτικής ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων, με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής υλοποίησης των παρεμβάσεων
- Εδραίωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διακυβέρνησης, μέσω της ενίσχυσης των μηχανισμών, παρακολούθησης και αξιολόγησης

Άξονες Προτεραιότητας

7.1	Ενδυνάμωσης διοικητικής ικανότητας
7.2	Υποστήριξη Φορέων
7.3	Βελτίωση μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης
7.4	Εκπαίδευση και ενημέρωση
7.5	Τεχνική Βοήθεια

δ) Αναπτυξιακή στρατηγική του ΠΠΑ

Περιλαμβάνει:

- τη στρατηγική του τομέα ή της περιφέρειας για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο στο πλαίσιο του ΕΠΑ,
- τον προσδιορισμό των αναπτυξιακών στόχων (ΑΣ) του προγράμματος σε αντιστοιχία με τους αναπτυξιακούς στόχους του ΕΠΑ

Το Όραμα που διαπνέει τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της Δυτικής Μακεδονίας είναι η «Μετάβαση της Δυτικής Μακεδονίας σ' ένα νέο ανταγωνιστικό και βιώσιμο παραγωγικό σύστημα με θέσεις εργασίας βασισμένες στη γνώση και την καινοτομία, με ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, της ισότιμης και απρόσκοπτης προσβασιμότητας και με βελτίωση της ποιότητας ζωής - Ένας τόπος ευημερίας σε κίνηση».

Η αναπτυξιακή στρατηγική του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Δυτικής Μακεδονίας διαμορφώνεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) και λαμβάνει υπόψη τις κρίσιμες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Περιφέρεια, όπως η μεταλινιτική μετάβαση, η αναδιάρθρωση του παραγωγικού μοντέλου και η ενίσχυση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής. Η στρατηγική αποσκοπεί στη διαμόρφωση ενός νέου, βιώσιμου και διαφοροποιημένου αναπτυξιακού προτύπου, το οποίο αξιοποιεί τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, προάγει την καινοτομία και ενισχύει την ανθεκτικότητα της οικονομίας. Επικεντρώνεται στην πράσινη μετάβαση, στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και στη δημιουργία σύγχρονων υποδομών που θα υποστηρίξουν την παραγωγική και κοινωνική ανασυγκρότηση.

Οι στόχοι του ΠΠΑ Δυτικής Μακεδονίας, περιλαμβάνουν:

- Οικονομικό μετασχηματισμό και διαφοροποίηση του παραγωγικού μοντέλου, με έμφαση στην επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και την αξιοποίηση νέων τεχνολογιών, ιδίως στους τομείς των ΑΠΕ, της ενέργειας, της αγροδιατροφής και της βιομηχανίας χαμηλών εκπομπών, συμβάλλοντας κυρίως με επενδύσεις σε δημόσιες υποδομές.

- Ανάπτυξη σύγχρονων και βιώσιμων υποδομών, όπως μεταφορές, ψηφιακά δίκτυα, περιβαλλοντικές υποδομές και υποδομές κοινωνικών υπηρεσιών.

- Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και προσβασιμότητας, με δράσεις για τη βελτίωση υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής μέριμνας, καθώς και για τη μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

- Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και αναζωογόνησης αστικών και αγροτικών περιοχών, αξιοποιώντας τον πολιτισμό, τη φυσική κληρονομιά και την επιχειρηματική δραστηριότητα.

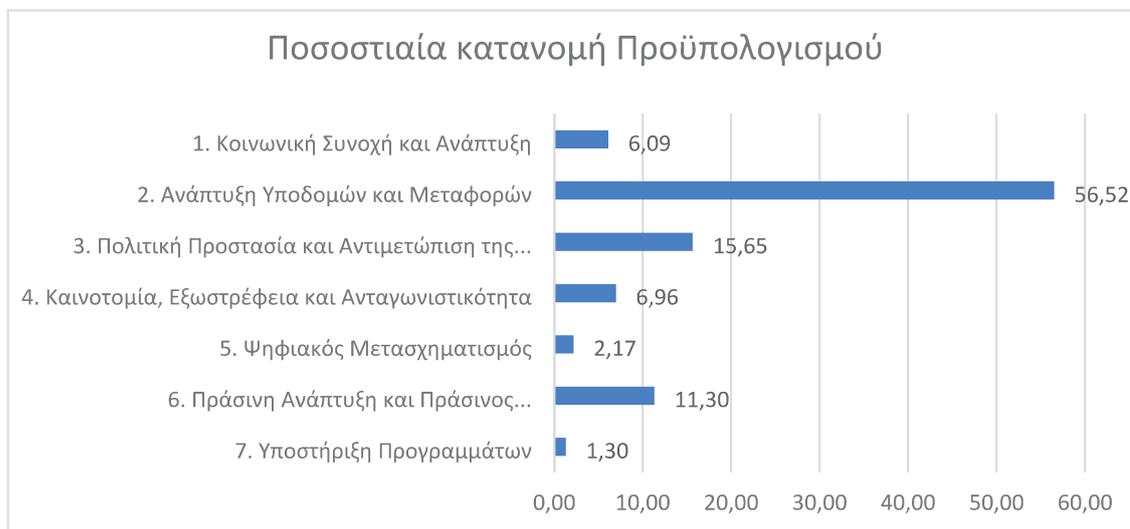
Με την υλοποίηση των ανωτέρω στόχων, το ΠΠΑ Δυτικής Μακεδονίας συμβάλλει καθοριστικά στη μετάβαση της Περιφέρειας σε ένα βιώσιμο, πράσινο και ανταγωνιστικό οικονομικό μοντέλο.

ε) Προϋπολογισμός (Κατανομή του Προϋπολογισμού σε Αναπτυξιακούς Στόχους)

- η κατανομή του Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους:

Αναπτυξιακός Στόχος	Κατανομή Π/Υ
Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη	7.000.000,00 €
Ανάπτυξη Υποδομών και Μεταφορών	65.000.000,00 €
Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης	18.000.000,00 €
Καινοτομία, Εξωστρέφεια και Ανταγωνιστικότητα	8.000.000,00 €
Ψηφιακός Μετασχηματισμός	2.500.000,00 €
Πράσινη Ανάπτυξη και Πράσινος Μετασχηματισμός	13.000.000,00 €
Υποστήριξη Προγραμμάτων	1.500.000,00 €
ΣΥΝΟΛΟ	115.000.000,00 €

- η ποσοστιαία κατανομή Προϋπολογισμού του Προγράμματος σε Αναπτυξιακούς Στόχους:

στ) Υπηρεσία Διαχείρισης ΠΠΑ

Με την υπ' αρ. 127740 (Β' 5582/2021) υπουργική απόφαση, Υπηρεσία Διαχείρισης για το ΠΠΑ της περιόδου 2021-2025 ορίστηκε η Δ/ση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης (ΔιΠΑ) [πρώην Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού] της ΠΔΜ. Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Ανάπτυξης διαθέτει την απαραίτητη εμπειρία για να αποτελέσει την Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΠΑ Δυτικής Μακεδονίας και την νέα περίοδο 2026-2030.

Οι κύριες αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Διαχείρισης περιλαμβάνουν:

- το σχεδιασμό και την παρακολούθηση του ΠΠΑ,
- την έκδοση Προσκλήσεων και την ένταξη έργων στο ΠΠΑ,
- την παρακολούθηση υλοποίησης των εγκεκριμένων δράσεων και τη λήψη ενεργειών για ορθή εκτέλεση και έγκαιρη υλοποίησή τους, σε συνεχή επικοινωνία με τους δικαιούχους,

- διοικητικούς και δειγματοληπτικά επιτόπιους ελέγχους και τέλος
- την παροχή τεχνικής στήριξης στους δικαιούχους.

Άρθρο 5

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα ισχύει από την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Ιανουαρίου 2026

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
  - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
  - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
  - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- A.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- B.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**
Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

